

Przebieg miesięczny: Bez odnośnika... 8-40 zł; Z odnośnikiem... 9-60 zł; Z przesyłką pocztową... 4-20 zł; Za granicą... 7-... zł; Cena numeru 15 groszy

P. T. Biblioteka Jagiellońska KRAKÓW obowiązkowy

WA REFORMA

wychodzi codziennie o godzinie 3 po południu Co sobotę w zwiększonej objętości z ilustrowanym dodatkiem tygodniowym

Table with 2 columns: Ceny ogłoszeń za 1 wiersz milimetry; Items: Zwykłe, Nokrologi, Nadesłane, Po kronice, Na 1-szej stronie, Drobnie od słowa, Układ tabelaryczny 50% drożej, Zamiejscowe o 50% drożej, Załączniki wolne umowy.

Sfinks górnośląski ukazuje prawdziwe oblicze

Trzy punkty widzenia w zagadnieniu górnośląskim — Wyjście z sytuacji

Kraków, 12 maja. Kwestja górnośląska zaostrzyła się i pogorszyła od pewnego czasu, i jak dotychczas, nie ma widoków na jej rozwiązanie.

Tak więc w związku z sytuacją gospodarczą na pierwszy plan wybija się zagadnienie społeczne. Poza wielką ilością bezrobotnych, bo dochodzącą do 50.000 osób, położenie materialne pozostałej zatrudnionej rzeszy robotników, jest wprost fatalne.

Nikt przy dzisiejszej ciasnocie środków obiegowych nie jest w stanie pracować dłuższy okres czasu ze stratami. Poza tem najlepszy dowód, że przemysł węglowy ma pewne zyski, aczkolwiek bezwzględnie niższe od zysków przedwojennych, są dość znaczne zyski wykazane przez przedsiębiorstwa państwowe.

Penje członków dyrekcji kopalni, jak i dyrektorów przedsiębiorstw handlowych pośredniczących w handlu węglem, dochodzą do kolosalnych sum, idących w dziesiątki tysięcy złotych miesięcznie. Trzy największe przedsiębiorstwa, pośredniczące w handlu węglem, dyktują ceny węgla na G. Śląsku i wspólnie z »Górnośląską konwencją węglową« mają całkowity monopol na sprzedaż górnośląskiego węgla.

TRAGEDJA IRLANDKI

(Przekład z angielskiego przez M. M.)

Art Beckett zajął miejsce na niskim drewnianym stołku w ukryciu i cisni. Miał ruda włosy i twarz całą poznaconą przez ospę, to też od młodości swojej zwykł był kryć się z brzydota swoją przed oczyma ludzkiemi.

Usługujący chłopak, który widać znał dobrze upodobania swego gościa, postawił przed nim w milczeniu talerz z kiebasą wędzoną i butelkę irlandzkiego portera, gestego, o kolorze czarnym jak smoła.

Nikt mnie nie szukał, Jimmy? — spytał chłopca Beckett.

Nikt — odparł chłopak — poczem szepciem dodał: — teraz wiedzą, że i gdzieindziej mogą pana znaleźć...

Tak, wiedzą... — odszepnął Art, zanurzając wargi w ciemnym piwie, który szklance jego nadawał barwę onyksu, — teraz, wiedzą... Zwolna powiódł oczyma dokoła tej piwnicy, ciemnej, niskiej najeżonej beczkami i barykami wina.

węgla, korzystne zarówno dla ogółu konsumentów jak i dla przemysłu węglowego. Tymi trzema pośrednikami handlowymi, dyktującymi i obciążającymi olbrzymią kosztami górnośląski węgiel są »Robur«, »Progres« i »Pulmon«.

I tu zbliżamy się do zagadnienia narodowościowego. Dwukrotnie w ciągu krótkiego okresu czasu wykrycie przemytnictwa ważnych papierów handlowych do Niemiec, a to przez Schmita, urzędnika »Berg- und Hüttenverein« w Katowicach — na komorze Redensblich w dniu 6 kwietnia, oraz przychwylenie przed półtora tygodniem pozornie spolonizowanego urzędnika przedsiębiorstwa »Śląskie towarzystwo kopalni i cynkowni«, które, jak się okazało, posiadało po niemieckiej stronie drugą »tajną« a zarazem właściwą dyrekcję: oto fakta, które potwierdzają wypowiedziane wyżej twierdzenie.

A oto inne przyczynki do stanowiska, zajmowanego przez przemysłowców niemieckich. Jak wiadomo, Niemcy obowiązani są w miarę możliwości i wolnych miejsc, przyjmować do swych przedsiębiorstw inżynierów Polaków. Niedawno do »Berg- und Hüttenverein« zgłosił się inżynier polski Ropp, niezwykle zdolny fachowiec, który pracował ostatnio szereg lat w służbie rządu angielskiego w hutach w południowej Afryce, zajmując tam produkujące stanowisko. Inżynierowi temu odmówiono miejsca rzekomo wskutek braku zatrudnienia, równocześnie jednak w krótkim czasie potem p. Geisenheimer sprowadził z zachodnich Niemiec swojego szwagra, Brünera, któremu powierzył stanowisko w kopalni pod Mysłowicami.

Jakkżę ironicznie przedstawiają się w świetle podobnych zdarzeń słowa, wypowiedziane przed kilku dniami w Sejmie przez ministra Kiedronia, że »Śląsk jest z Polską zespolony«.

Wybór Hindenburga nowe budzi nadzieje w sercach górnośląskiego przemysłowca, pracującego cicho i wytrwale nad ekonomicznym »Drang nach Osten«.

Cóż więc czynić wypadła społeczeństwu i rządowi polskiemu, ażeby rozwiązać równocześnie palącą kwestję narodowościową i społeczną, a równocześnie umożliwić przemysłowi górnośląskiemu byt i rozwój, konieczny potrzebny dla dobra Rzeczypospolitej? W obecnych warunkach, — zdaje się, tylko jeden środek mógłby wydać poważniejsze rezultaty.

zamienionych dzisiaj w nieprzejednanych wrogów i kto właściwie miał słuszną w tej walce bratobójczej?

Beckett schylił głowę nad swą szklanką, ciężki, gorzki smutek zalewał mu duszę...

Nagła myśl — podejrzenie, wrzuciło go do głębi — ciężkie jego ramiona drgnęły... Jimmy będąc ich szpiegiem mógł uniemożliwić mu spotkanie z tą, która za chwilę miała tu przybyć... Art wiedział z doświadczenia, jak udoskonaloną była ich własna sieć szpiegowska w czasie wojny z Anglikami, więc i dzisiaj jest to samo...

Dwóch ludzi tymczasem wsunęło się do baru. Na twarzach ich, dzień roboczy pozostawił swe ślady znużenia. W milczeniu popijali whisky, od czasu do czasu zamieniając słów parę.

Niebawem zaczęli wchodzić i inni ludzie im podobni, bar zapamiętał się znowa. W tej chwili podszedł do niego Jimmy i udając, że zmienia mu talerz, szepnął: — Proszę iść za mną.

Beckett zaważał się widocznie. — Proszę pójść za mną — powtórzył chłopak spokojnie — tutaj przecież, wśród tych wszystkich ludzi nie może jej pan spotkać!

Beckett powstał znowa, automatycznym niemal ruchem... Wiedział już teraz — prawdę. — Jimmy należał do powstańców, lecz choć wiedział w tej chwili, iż ma przed sobą wroga, jednak odetchnął z uczuciem ulgi.

Wielki Roż, tyłu, tyłu towarzyszyów broni — Tymczasem Jimmy spojrzął bystro wokoło... Nieleżni robotnicy siedzieli nachyleni nad szklankami, pełnymi złotawego piynu, i popijając zwolna, tęym wzrokiem patrzyli przed siebie, pograżeni w zadumie.

od niesłusznym podejrzeń, z drugiej pozwoliłby rządowi zająć odpowiednie wobec tego przemysłu stanowisko, uniemożliwiłby ewentualne knowania antypaństwowe, w końcu byłby pośrednikiem w wielu sprawach, obchodzących żywo przemysł górnośląski, jako to w sprawach podatków, ulg celnych itp., gdzie brak takiego pośrednictwa daje się obecnie dotkliwie odczuwać.

Anglia popiera niemieckie zakusy o kurytarz pomorski i Śląsk Górny?

(Telegram własny »Nowej Reformy«)

London, 12 maja. »New York World« podaje sensacyjną wiadomość swego londyńskiego korespondenta, dotyczącą memoriału Chamberlaina, przedstawionego radzie ministrów, w dniu 20 lutego br., a dotyczącego kwestji polskiego kurytarza i Górnego Śląska.

Niemiecki pakt bezpieczeństwa nie może zagrażać całości terytorjalnej żadnego państwa

(Telegram własny »Nowej Reformy«)

Paryż, 12 maja. Agencja Havasa ogłasza komunikat, w którym stwierdza, że ostateczne porozumienie między Anglią, Francją i Niemcami może nastąpić tylko wówczas, o ile Niemcy przyjmą wszystkie zobowiązania, wynikające z paktu Ligi Narodów.

Wyrok w procesie o zamach w katedrze w Sofji

8 oskarżonych skazano na śmierć

(Telegram iskrowy »Nowej Reformy«)

Sofja, 12 maja. Proces przeciwko sprawcom zamachu w katedrze tutejszej ukończyli się.

Forma prawna wprowadzenia tego urzędu jest kwestją dalszą, której na tem miejscu nie będziemy rozpatrywać. A więc Sfinksie górnośląski odkryj do reszły swe oblicze!

Chamberlain oświadczył, że memoriał nie pochodzi od rządu

(Telegram własny »Nowej Reformy«)

London, 12 maja (AW). W parlamencie londyńskim odbyła się dyskusja nad memoriałem, ogłoszonym przez »New York World« w sprawie bezpieczeństwa i granic niemieckich.

Z Sejmu

(Stosunek wielkiego przemysłu do państwa i społeczeństwa).

Warszawa, 12 maja. W dalszym ciągu rozpraw nad budżetem przemysłu i handlu po posie Malinowskim zabrał głos pos. Zuławski (PPS), który zarzucał rządowi, że stał się jedynie wykonawcą woli przemysłowców.

Następnie zabrał głos minister przemysłu i handlu Kiedroń, który w sposób gwałtowny wystąpił przeciwko zarzutom referenta pos. Kosydarskiego, zwłaszcza co do nieodpowiedniej gospodarki w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych.

Wyrok w procesie o zamach w katedrze w Sofji

8 oskarżonych skazano na śmierć

(Telegram iskrowy »Nowej Reformy«)

Sofja, 12 maja. Proces przeciwko sprawcom zamachu w katedrze tutejszej ukończyli się.

Przed rozpoczęciem rokowań z Niemcami Francja zastrzegła sobie prawo poprzedniego porozumienia z Belgią i Anglią w sprawie głównych zasad, które mają być zawarte w pakcie. Anglia i Francja — pisze Havas — zgadzają się na wspólne postępowanie wobec Niemiec.

Wyrok w procesie o zamach w katedrze w Sofji

8 oskarżonych skazano na śmierć

(Telegram iskrowy »Nowej Reformy«)

Sofja, 12 maja. Proces przeciwko sprawcom zamachu w katedrze tutejszej ukończyli się.

Ośmiu oskarżonych skazano na śmierć, reszta otrzymała kary więzienia od 3 do 6 lat.

Ponieważ trzej zamachowcy w czasie pości-gu bezpośrednio po zamachu zostali zabici, zaś dwaj zdolali uciec za granicę, więc wyrok śmierci zostanie wykonany tylko na 3 skazańcach, którymi są Friedman, Kadziew, Zagorski.

Sofja, 12 maja. Bułgarski sąd wojenny skazał w procesie o zamach w katedrze: zakrystjaną Zagorską, Markę Fridmana, Abadžiewa, Dymitrowa, Granczarowa, Petriniego, Kossowskiego i Koesa na śmierć, Daskalowa na 6 lat więzienia, Kamburowa na 3 lata więzienia, Abadžiewa, Dymitrow, Granczarow, Petrin i Kossowski zostali skazani na śmierć in contumaciam.

W dalszym ciągu rozpraw nad budżetem przemysłu i handlu po posie Malinowskim zabrał głos pos. Zuławski (PPS), który zarzucał rządowi, że stał się jedynie wykonawcą woli przemysłowców.

Przed wszystkimi wytworzyć stosunki, aby robotnicy i robotnicy mogli być konsumentami przemysłu. Z powodu oświadczenia ministra Kiedronia w sprawie 8-godzinnego dnia pracy, zgłasza mowa votum nieufności dla ministra.

Pos. Boguszcak (NRP) żąda racjonalnego udzielenia kredytu dla przemysłu, aby on, jak dotąd, nie tonął w kieszeniach dyrektorów. Pos. Wartalski (ZLN) zwracał uwagę na zaniedbanie przez rząd handlu, pos. Sobek (Zw. chłopski) ubolewał nad zaniedbaniem przez rząd przemysłu ludowego.

Na tem obrady przerwano. SPRAWA PRZECHODZENIA WYŻSZYCH URZĘDNIKÓW MINISTERIALNYCH NA DOBRZE PŁATNE POSADY W PRZEMYSLE GÓRNOŚLĄSKIM.

Na popołudniowym posiedzeniu przemawiał pos. Wierzbicki (ZLN), który starał się wykazać, że w stosunku do czasów przedwojennych nasze położenie gospodarcze znacznie się poprawiło. Mowca wyraża się z uznaniem o zaletach polskich robotników i inżynierów i usiłuje zbijać zarzuty, że przemysł nasz postępuje się starami metodami.

Następnie zabrał głos minister przemysłu i handlu Kiedroń, który w sposób gwałtowny wystąpił przeciwko zarzutom referenta pos. Kosydarskiego, zwłaszcza co do nieodpowiedniej gospodarki w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych.

Pos. Kosydarski poruszył także w sposób rewelacyjny sprawę przechodzenia wyższych urzędników ministerstwa przem. i handlu na znakomicie płatne posady w wielkim przemyśle na G. Śląsku.

Sprawa ta nabiera tem większej pikanterji, jeśli się zważy, że wedle opinji panującej w Sejmie,

szły i milczeniu, nieprzerwanem przez obojga, słyszał szybki jej oddech, jedyny, wśród ciemności znak, iż przy nim była... Wreszcie szepnął:

— Mary!

Ale ona ciągle milczała, tylko szelest sukni wskazywał, że się poruszała ze swego miejsca u drzwi; czy na to by się do niego zbliżyć — czy oddalić? Wycofnął rękę naoslep i palcami dotknął jej ramienia... I zesłał nagłe tak, jakby krew całej ze serca mu uszła, ona jednak nie starała się go dotknąć, lecz usłyszał jak usta jej poruszały się, dobrze mu znanym, rytmicznym szepem odmawianej modlitwy.

Chwilowy szat zniżył opuścił Becketta. Pochylił się ku niej, choćwie chwytając znaczenie szepczanych wyrazów... Wkońcu zapytał: — Dlaczego się modlisz, Mary?

Odpowiedział mu głos łagodny, głos tak dobrze znany, iż nowa fala czułości i wzruszenia szarpała całą jego istotą.

— Modle się, by nasza rozłąka wreszcie się skończyła — odrzekła mu cicho.

Ręka Becketta drżała, gdy obejmując ją uściskiem, pragnął przyciągnąć ją ku sobie, gdy dorzuciła:

— I proszę Boga, by dał ci nareszcie poznać, gdzie tkwi dla każdego Irlandczyka jego obowiązek. (C. d. n.) Stała kolo niego — tuż obok, blisko... w ci-

min. Kiedron po zgłoszeniu dymisji obejmują stanowisko po zmarłym pośle Seydzie w związku śląskich przemysłowców górniczych...

W odpowiedzi swojej na te zarzuty, min. Kiedron zdołał tylko powołać się na niefortunne na przykład Austrii, gdzie według niego takie przechodzenie urzędników do instytucji przemysłowych jest tolerowane...

Burzę niezadowolenia wywołało wśród posłów robotniczych oświadczenie ministra w sprawie rewizji ustawy o 8-godzinnym dniu pracy.

W dalszym ciągu Sejm przeszedł do dyskusji szczegółowej nad preliminarzem ministerstwa robót publicznych.

Referent pos. Ramocki (Ch.-D) domagał się przeprowadzenia regulacji Wisły, budowy kanałów, dróg bitych, mostów i osuszenia błot polskich.

Kierownik ministerstwa Rybczyński przedstawił obecny stan odbudowy kraju i zapowiedział rozpoczęcie akcji budowlanej.

W dyskusji przemawiali posłowie Hryckiewicz (Ch.-D.), Insler (Kolo żyd.) i Chelmoński (ZLN), poczem obrady przerwano.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 12 maja. Izba przystąpiła dziś do przedstawienia części rozpraw budżetowych ministerstwa przemysłu i handlu, według referatu ks. Kaczyńskiego...

Klub pracy wezwał min. Thugutta do ustąpienia

Warszawa, 12 maja (AW). Jak donosi »Gazeta Poranna«, nowo utworzony klub pracy, do którego zgłosił swój akces minister Thugutt, miał zażądać od niego ustąpienia z gabinetu.

Sąd rozjemczy w sprawie katastrofy pod Starogardem

Gdańsk, 12 maja (AW). Dzisiaj rozpoczęła się sesja trybunału rozjemczego do spraw transportu zwołanego na żądanie Niemiec w związku z katastrofą pod Starogardem...

Erotyczne organizacje wśród wileńskiej młodzieży szkolnej

Wilno, 12 maja. Dochodzenia, przeprowadzone w związku za sprawą zamachu w gimnazjum Lelewela, doprowadziły do wykrycia całego szeregu tajnych organizacji wśród młodzieży i starszych...

Minister Grabski jedzie do Wilna na śledztwo

Warszawa, 12 maja (AW). Minister oświaty Grabski wyjeżdża w tym tygodniu do Wilna, aby zająć się z tamtejszymi stosunkami w szkolnictwie.

Zjazd Okręgu krakowskiego T. N. S. W.

Nowy Sącz, 10 maja. IV Zjazd okręgu krakowskiego Tow. nauczycieli szkół wyższych odbył się w naszym mieście w dn. 9 i 10 bm. Zjazd rozpoczął się nabożeństwem w kaplicy szkolnej...

Piękna sala ratuszowa wypełniła się po brzegi delegatami i gośćmi. W pierwszych rządach zasiadli reprezentanci władz wojskowych i cywilnych, oraz reprezentant miasta...

Kupujcie Lukaszchik'a Kupujcie Mydło „Młotek i Perlik“ pod gwarancją czyste. Reprezentacja dla Małopolski EDWARD STEIN, Kraków, Straszewskiego 7.

Operetkowy zjazd monarchistów polskich w Poznaniu

Warszawa, 12 maja. »Kurjer Poranny« drukuje protokół zjazdu organizacji monarchistycznych, odbytego w Poznaniu. Protokół opiewa: Dnia 2, 3 i 4 maja obradował w Poznaniu zjazd rady naczelnej organizacji monarchistycznych przy niezwykłym udziale delegatów...

Warszawa, 12 maja. Korespondent paryski jednego z pism warszawskich telegrafuje, że amerykańskie wydanie »New York Herald« zawiera wiadomość, wedle której na tajnym posiedzeniu polskich monarchistów uchwalono postawić kandydaturę ks. Sykstusa Parmeńskiego na króla polskiego...

Warszawa, 12 maja. Korespondent paryski jednego z pism warszawskich telegrafuje, że amerykańskie wydanie »New York Herald« zawiera wiadomość, wedle której na tajnym posiedzeniu polskich monarchistów uchwalono postawić kandydaturę ks. Sykstusa Parmeńskiego na króla polskiego...

wysłuchali stojąco. W końcu mowca powitał reprezentantów władz.

Nastąpiły powitania. Rada Kępiński w serdecznych słowach powitał zjazd imieniem powiatu, dr Dzikiewicz imieniem miasta, p. Samborski imieniem nauczycielstwa szkół powszechnych powiatu sądeckiego...

Po przemówieniach powitalnych i odczytaniu telegramów nadeszłych odbyło się walne zgromadzenie okręgu krakowskiego. Sprawozdanie z działalności zarządu okręgowego odczytał sekretarz prof. Kukliński...

Nad sprawozdaniem wywodziła się długa dyskusja, w której zabrał głos profesorowie: Arvay, Szafliński, Haydukiewicz z Krakowa, Piller z Tarnowa, ks. Rychlicki z Krakowa, Wojciechowski z Tarnowa, Szeligiewicz z Chrzanowa, Solecki z Krakowa, Braszka z Białej, Bodarek z N. Targu, dr Weiner, Bugajski, Długopolski, Cwikowski z Niska, Braliec, Godowski, Męciński, Rojek i dr Mikulski...

W dalszym ciągu dokonano wyborów. Imieniem komisji „matti“ prof. Wojciechowski zgłosił kandydatów do zarządu okręgowego, oraz do komisji rewizyjnej i rozjemczej, których wybrano. Do Zarządu weszli pp. Klemensiewicz, ks. Rychlicki i Sowa z Krakowa, oraz z powiatu Arvay (Tarnów), Szeligiewicz (Chrzanów), Śliwa (N. Sącz) i Gładyszowski (Tarnów)...

W końcu uchwalono liczne rezolucje, jak np. apel do profesorów, by wszyscy zapisywali się do Twa i do tak zw. funduszu pośmiertnego, dając rezolucje w kierunku pracy kulturalno-oświatowej, zmian czystych w gronach, przeciwdziałaniu ogłaszania drażliwych zajęć w gronach, rezolucję w sprawie stosunku kuratorium do Twa itd.

Wczoraj dnia pierwszego odbyła się w sali Sokoła wieczornica, w czasie której przegranywa muzyka i p. strzelców podhalańskich. W czasie bankietu wygłoszono szereg toastów. Dyr. Pelczar na cześć Zarządu okręgu, dr Mikulski, ppłk. Kowzan, Bugajski, Rojek na cześć armii, dr Weiner, dr Dzikiewicz, Wojciechowski na cześć Sądecka, nek, mówili nadto pp. Sroczyński, Gładyszowski, Bodarek, dr Cwikowski, Solecki i ks. Klamut...

Walne zgromadzenie okręgu krak. obradowało w dalszym ciągu. Sala ratuszowa wypełniła się po brzegi. Wśród zgromadzonych znalazło się wiele pań. Po wyczerpaniu porządku dziennego rozpoczął się zjazd. Referaty wygłoszili pp. Bugajski z N. Sącza na temat „Psychika młodzieży szkolnej a istniejące typy szkół“, oraz prof. Arvay z Tarnowa na temat: „Programy szkolne a pomoce naukowe“...

Henrykę Tuszyńską i Witaliskę wieckrólowem, ponadto pannę Wolównę, Zarembiankę i Głuszczyńską damami dworu. Kolegium przystąpiło następnie do obrad nad sposobem przeprowadzenia koronacji, która ma się odbyć na przyszły tydzień...

RAUT NA CZĘŚĆ PREZYD. WOJCIECHOWSKIEGO odbył się w piątek w salonych prezydjum miasta. Na raut przybyło kilkaset osób. Wielu z zaproszonych przybyło z małżonkami...

WIADOMOŚCI OSOBISTE. Dr Michał Bobrzyński przybył do Krakowa. WPLATA BILONU W URZĘDACH POCZTOWYCH. Z dyrekcji poczt komunikują nam: W sprawie wpłaty bilonu w urzędach pocztowych obowiązują nast. przepisy: Bilon nadawany w większych ilościach ma być wręczony w stanie uporządkowanym...

FIGLE URZĘDU CELNEGO. Piszą nam z miasta: Jest w taryfie celnej pozycja, nakładająca bardzo wysokie cło na rośliny w paczkach (około 200 zł. za 100 kg.). Jest to zupełnie szkodliwe, gdyż chroni interesy ogrodników krajowych przed obcą produkcją...

PRZED WYROKIEM W PROCESIE O RABUNEK. W drugim dniu rozprawy w tut. sądzie okr. karnym przeciwko Kieresowi, słuchany był 10-letni syn poszkodowanej Motylowej, Franciszek, który nad wiek swój logicznie i jasno opisywał scenę rabunku...

Plan działalności Związku uzdrowisk polskich. Ze Lwowa donoszą: Pd przewodniczącym P. Potockiego z Rymanowa odbyło się zebranie Związku uzdrowisk polskich. Podaż dyskusji uchwalono przedsięwzięcie szereg zadań do Warszawy i założyć tam biuro związku...

Kara śmiertelna dla policjantów. Według wiadomości z Moskwy, dwaj policyjanci, Rudko i Abramowicz, zostali skazani przez sąd sówiecki na karę śmierci. Obaj oskarżeni byli o agitację przeciwsowiecką w oddziałach sowieckiej straży pogranicznej...

Królowa pracy, cnoty i urody. Z Warszawy telefonują nam: Kwestia, którą Warszawa od dwóch tygodni żywo zajmuje się, a mianowicie wyborem królowej pracy, cnoty i urody, została wczoraj szczegółowo doprowadzona do końca...

POŻAR KOMINOWY. Dzisiaj o godz. 4 rano zaważevano straż pożarną na ul. Tyniecką w Dębnikach, gdzie w jednym z domów powstał pożar kominowy. Ogień przed przybyciem straży ugasił domownicy.

WŁAMANIA. Do mieszkanka Stanisława Mazyńskiego przy ul. Batorego włamali się nieznani sprawcy i skradli walizkę skórzaną, garderobę, bieliznę i browning. Szkoda wynosi 400 zł.

ZMARIŁI: — Józef Kwiciński, jeden ze starszych urzędników Krak. Towarzystwa Ubezpieczeń, zmarł w Krakowie w 61 r. ż.

TEATR KINO ZABAWY. Dnia 12 maja: „JULIUSZ CEZAR“ Szekspira. „BAGATELA“ Potrzełek godz. 8-ma. „PEER GyNT“ poemat dramatyczny w 14 odsłonach H. Ibsena.

„WARSAWA“ Stradom 15. „NOWOŚCI“ Starowińska 21. „Promień“ Podwałe. „REUTA“ Lubież 15. „SZTUKA“ św. Jana 4.

Henrykę Tuszyńską i Witaliskę wieckrólowem, ponadto pannę Wolównę, Zarembiankę i Głuszczyńską damami dworu. Kolegium przystąpiło następnie do obrad nad sposobem przeprowadzenia koronacji...

RAUT NA CZĘŚĆ PREZYD. WOJCIECHOWSKIEGO odbył się w piątek w salonych prezydjum miasta. Na raut przybyło kilkaset osób. Wielu z zaproszonych przybyło z małżonkami...

WIADOMOŚCI OSOBISTE. Dr Michał Bobrzyński przybył do Krakowa. WPLATA BILONU W URZĘDACH POCZTOWYCH. Z dyrekcji poczt komunikują nam: W sprawie wpłaty bilonu w urzędach pocztowych obowiązują nast. przepisy...

FIGLE URZĘDU CELNEGO. Piszą nam z miasta: Jest w taryfie celnej pozycja, nakładająca bardzo wysokie cło na rośliny w paczkach (około 200 zł. za 100 kg.)...

PRZED WYROKIEM W PROCESIE O RABUNEK. W drugim dniu rozprawy w tut. sądzie okr. karnym przeciwko Kieresowi, słuchany był 10-letni syn poszkodowanej Motylowej, Franciszek...

Plan działalności Związku uzdrowisk polskich. Ze Lwowa donoszą: Pd przewodniczącym P. Potockiego z Rymanowa odbyło się zebranie Związku uzdrowisk polskich...

Kara śmiertelna dla policjantów. Według wiadomości z Moskwy, dwaj policyjanci, Rudko i Abramowicz, zostali skazani przez sąd sówiecki na karę śmierci...

Królowa pracy, cnoty i urody. Z Warszawy telefonują nam: Kwestia, którą Warszawa od dwóch tygodni żywo zajmuje się, a mianowicie wyborem królowej pracy, cnoty i urody...

POŻAR KOMINOWY. Dzisiaj o godz. 4 rano zaważevano straż pożarną na ul. Tyniecką w Dębnikach, gdzie w jednym z domów powstał pożar kominowy...

WŁAMANIA. Do mieszkanka Stanisława Mazyńskiego przy ul. Batorego włamali się nieznani sprawcy i skradli walizkę skórzaną, garderobę, bieliznę i browning. Szkoda wynosi 400 zł.

ZMARIŁI: — Józef Kwiciński, jeden ze starszych urzędników Krak. Towarzystwa Ubezpieczeń, zmarł w Krakowie w 61 r. ż.

TEATR KINO ZABAWY. Dnia 12 maja: „JULIUSZ CEZAR“ Szekspira. „BAGATELA“ Potrzełek godz. 8-ma. „PEER GyNT“ poemat dramatyczny w 14 odsłonach H. Ibsena.

„PEER GYNT“ Z K. ADWENTOWICZEM W „BAGATELI“.

„Peer Gynt“, który po dokonaniu pewnych skrótów...

OPERETKA „NOWOŚCI“. E. Gistedt, wystąpił dziś...

MIKOŁAJ OROW, jeden z najslawniejszych pianistów...

REPERTUARIJ: TEATR IM. SŁOWACKIEGO

TEATR „BAGATELA“

TEATR OPERETKA „NOWOŚCI“

TRENCZYNSKIE CIEPLICE

Z kraju i ze świata

WYJAZD DELEGACJI P. S. L. „PIAST“ DO PRAGI.

KIEDY PRZEWODNICTWEM W ŻYCIU UMOWA Z CZECHAMI.

KS. BISKUP U PAPIEŻA. Z Rzymu donoszą: Papię...

TRAGICZNY WPADEK NA DWORCU WE LWOWIE.

LISTONOSZ WIĘKSZY DLA OJCOWA. W okręgu doręczeń...

ZJAZD TOWARZYSTW ŚPIEWACZYCH W KIELCACH.

KATASTROFA NA TORZE KOLEJOWYM. Z Berlina donoszą...

Z WROCLAWSKICH TARGÓW. Jak nas informują...

LICYTACJA STARYCH KSIĄŻEK. Z Mediolanu donoszą...

Ze sportu

PORAŻKA POLONJI Z T. K. S. Zawody Polonii z T. K. S.

WYNIKI ZAGRANICZNE.

SLAVIA—NOTTS COUNTY 1:0. Zawody między czeską...

W ROZGRYWKACH TENNISOWYCH o puchar Davisa...

OLIMPIADA W AMSTERDAMIE ZAGROŻONA

Komunikaty i zawiadomienia

W TOW. IM. KOPERNIKA (Zakład mineralogiczny Uniw.)...

Z KRAK. TOW. LEKARSKIEGO. We środę 13 bm. o 8:15...

O MUZYCE KOŚCIELNEJ. Mówić będzie dziś we wtorek...

GDCZYTY NA DOCHÓD HARCERSTWA. Staniem wydziału...

WIECZÓR AUTORSKI JANA WIKTORA, utalentowanego...

Zapiski literackie

„BLUSZCZ“ (Nr. 19) przynosi nam kilka świetnie napisanych...

Nowy rząd związku republik sowieckich

Wedle informacji z Moskwy, na zjeździe sowietów...

Hindenburg złożył przysięgę

Nawet komuniści powitali go powstaniem z miejsc

Przyjazd Hindenburga do Berlina

Berlin, 12 maja (PAT). Hindenburg przybył do Berlina...

Braterski sojusz estońsko-łotewski

Ryga, 12 maja (PAT). Podczas obiadu na cześć...

Miasto zniszczone przez pożar

Nowy Jork, 12 maja (PAT). Donoszą z Edmonton (stan Alberta, Kanada): Wielki pożar...

Bział ekonomiczny

Konferencje w sprawie zawarcia konwencji handlowej...

Zapomogi dla bezrobotnych w maju br. wyplacono...

Delegaci Finlandii, Lotwy i Estonii przybyli do Warszawy...

port drzewa przy obecnym stanie kolei nie będą możliwe.

Min. kolei poczyniło w hutach górnośląskich zamówienia...

Dalsze szczegóły zamachu na uniwersytet we Lwowie

Wczoraj o godz. 8 i pół wieczór na 2-gim piętrze...

Z dotychczasowego śledztwa wynika, że ma się tu do czynienia...

Zamach miał charakter demonstracyjny

(Telefonem od naszego korespondenta). Lwów, 12 maja.

Niedoszły zamach na prez. Meksyku

Wiedeń, 12 maja (PAT) „United Press“ donosi z Meksyku...

Powstanie w Maroku wzmaęa się

Rosyjscy i niemiecscy oficerowie dowodzą Kabyliami

Parýz, 12 maja. Rozmaite oddziały wojsk francuskich...

Nowy rząd związku republik sowieckich

Wedle informacji z Moskwy, na zjeździe sowietów...

Hindenburg złożył przysięgę

Nawet komuniści powitali go powstaniem z miejsc

Przyjazd Hindenburga do Berlina

Berlin, 12 maja (PAT). Hindenburg przybył do Berlina...

Braterski sojusz estońsko-łotewski

Ryga, 12 maja (PAT). Podczas obiadu na cześć...

Miasto zniszczone przez pożar

Nowy Jork, 12 maja (PAT). Donoszą z Edmonton (stan Alberta, Kanada): Wielki pożar...

w związku z podjęciem robót rządowych, jak informuje...

Przygotowania do zwolnienia trybunału rozjemczego...

Dalsze szczegóły zamachu na uniwersytet we Lwowie

Wczoraj o godz. 8 i pół wieczór na 2-gim piętrze...

Z dotychczasowego śledztwa wynika, że ma się tu do czynienia...

Zamach miał charakter demonstracyjny

(Telefonem od naszego korespondenta). Lwów, 12 maja.

Niedoszły zamach na prez. Meksyku

Wiedeń, 12 maja (PAT) „United Press“ donosi z Meksyku...

Powstanie w Maroku wzmaęa się

Rosyjscy i niemiecscy oficerowie dowodzą Kabyliami

Parýz, 12 maja. Rozmaite oddziały wojsk francuskich...

Nowy rząd związku republik sowieckich

Wedle informacji z Moskwy, na zjeździe sowietów...

Hindenburg złożył przysięgę

Nawet komuniści powitali go powstaniem z miejsc

Przyjazd Hindenburga do Berlina

Berlin, 12 maja (PAT). Hindenburg przybył do Berlina...

Braterski sojusz estońsko-łotewski

Ryga, 12 maja (PAT). Podczas obiadu na cześć...

Miasto zniszczone przez pożar

Nowy Jork, 12 maja (PAT). Donoszą z Edmonton (stan Alberta, Kanada): Wielki pożar...

dział giełdowy

Krakowska giełda pieniężna

Po wczorajszym lekkim ożywieniu zapanowała na dzisiejszym zebrawiu...

Ceduła kursowa giełdy krakowskiej

Table with columns: 12 maja 1925, Transakcje w złotych, and various market data.

Papiery dywidendowe w Warszawie

Table with columns: AKCJE, W złotych, and various stock market data.

Zurych, 12 maja. (PAT). Parýz 26'97, Londyn 25'06 1/2...

Wiedeń, 12 maja. Początkowe kursy papierów polskich...

Cegielki na Dom Związku Polek

Katolicki Związek Polek, organizacja znana na terenie Krakowa...

Rządy sprzymierzonych nie złożyły życzeń Hindenburgowi

Parýz, 12 maja (PAT). Wedle informacji „Matina“, rządy...

Wielkie demonstracje w Niemczech przeciw paktowi bezpieczeństwa

Berlin, 12 maja. Z okazji objęcia urzędowania przez Hindenburga...

Za Wydział Katolickiego Związku Polek: Sekretarka: Róża Lubowska.

Cegielki w cenie 25 zł jedna, są do nabycia w Cytelni Katolickiego Związku Polek...

Zapiski literackie

Bernard Shaw: „Święta Joanna“... Właściciel Angielski. Spółka. Warszawa, 1925. Biblioteka Angielska. Tom II. Autoryzowany przekład z angielskiego Florjana Sobieniewskiego. Okładkę rysował Tadeusz Gronowski.

Kiedy się określa Shawa — nietylko u nas, ale i za granicą — słowa „ironiczny“, „paradoksalny“ i t. p. znajdują się co drugą linijkę. Jest to dowodny przykład na szkodliwość przypięcia etykiety, na krótkowzroczność P. T. krytyki i — na głęboką mądrość Shawa. Dojrzał w nim bowiem zewnętrzne zalety jego absurdum posuniętej logiczności, jego swobodnego stylu, jego swobodnego nępowasowania dla bzdur, w które wierzą tysiące głupców, jego wielkiej erudycji, nie jest tak trudno. Zdać sobie jednak sprawę o przesłankę, z których cała jego twórczość i umysłowość wypływa, jest, zda się, dla wielu czemś obojętnym, drugorzędnym. Shaw-filozof, Shaw-człowiek jest pomijany, niedoceniany. A przecież jest to jeden z najciekawszych i najwielkich umysłów naszej doby, filozof cywilizacji, apostoł nagiej prawdy. Jego światopogląd nie ma w sobie nic pozytywnego (tu leży dla wielu trudność jego odczucia), dochozi do smutnego wniosku: samopoznanie jest samoprzekreśleniem się. Smutek, smutek mądrego, kołchanego człowieka jest ta nuta, która przemawia do mnie najślimiej z kartek wszystkich jego utworów.

„Święta Joanna“ nie zajmuje ideologicznie odrębnego stanowiska w twórczości Shawa, jest jego jednym z najpiękniejszych ogniw, najbardziej może skłóconym tak w ujęciu treści, jak i pod względem formy. Stanowi zwarta dramatycznie i ideowo całość, niema w niej jednej sceny, jednego słowa za wiele. Wolna od wszelkich przysięganych jej przez ludzi ciasnych i ograniczonych tendencji, przemysłana z właściwym tylko wielkim, stojącym poza nawiasem aktualności umysłem obiektywizmem i historyczną drobiazgowością, jest nietylko najpiękniejszym pomnikiem, wystawionym „Świętej Joannie“, ale i doświadczeniem, wymierzonym w współczesność i cywilizację przez człowieka, który ją wyprzedził. Bo nie ulega wątpliwości, że przedwzrostkiem dał nam Shaw w swoim ostatnim arcydziele zwierciadło naszej mierności i lenistwa umysłowego, dla którego rzeczy konwencjonalne są świętymi, a rzeczy święte wogóle nie istnieją. Przypatrzenie się sobie na chwilę!

Shaw zna doskonale publiczność i krytykę. I nie dla czego innego lubi każdą ze swoich sztuk opatrzyć obszernym wstępem, któryby go obronił przed ewentualnymi zarzutami i z góry je wyszy-

dził. Te rozkoszne pisane gawędy są może jeszcze charakterystyczniejsze dla jego zapamiętania, niż sztuki same, a kojący ich czytelnik dla każdego inteligentnego czytelnika tegim, orzekającym powiem wśród otaczającej nas zeszwałych stęchłiny. Wstęp, poprzedzający „Świętą Joannę“, ma w sobie, oprócz cech powyższych, obrazy balast erudycji w postaci objaśnień krytyczno-historycznych i krytyczno-literackich.

O przykładzie Florjana Sobieniewskiego powiedzieć można, że jest pięknym i że archaizm jego podkreśla zarówno postać Joanny, jak i niektóre sceny nader trafnie. Piękność jego i potęg wydatnia się może nawet silniej w czytaniu, niż na scenie.

Na koniec chciałbym ci zachować czytelniku wiadomość najoryginalniejszą, — chociaż potwierdzającą właściwie tylko opinię Shawa o pomocnym się skostnieniu niektórych tak zwanych umysłów w małostkowości i niepojętej wprost ciasności. Cenzura krakowska uniemożliwiła wystawienie „Świętej Joanny“ na deskach teatru imienia Juliusza Słowackiego ze względu na rzekomo antykatolicką tendencję sztuki. Groteska, co? Arcydzieło literatury dramatycznej, grane na wszystkich scenach świata, ba, nawet w Warszawie wysoka cenzura krakowska uważa za niemoralne i obrażające uczucia religijne. Czyż, na miłość Boską? Bo przecież trzeba niezwyklej cianoty, by dopatrzyć wsi antykatolickości w scenach takich, jak scena z żołnierzem, podającym drewnianą krzyżkę Joannie, albo w epilogu (opieram się tu na liście prof. Dyboskiego, drukowanym w „Lisach z teatru“). Zaisie smutne świadectwo wystawiają sobie „cenzorzy“, którzy sądzą, że posiadanie niebieskiego olwka jest równoznaczne z kwalifikacjami, których im tak, jak i bystrosi umysłu odmówić trzeba niestety.

Emjot.

Informacje przemysłowe i handlowe

Z TARGU TOWAROWEGO. W hurtownym handlu drzewem obecnie trwa duże ożywienie. Konjunktura światowa w handlu drzewem również się poprawiła, gdyż za granicą ceny tegoż poszły w górę. Największym popytem cieszy się za granicą papierówka i budulec. Równocześnie podaż w Polsce jest stosunkowo niewielką z powodu małej eksploatacji lasów. W Norymberszczyźnie nieco słabsze obroty. Popytem głównie cieszą się guziki. Niektórych artykułów zagranicznych zabrakło, jak czarnych zatrząsek i dużych czarnych guzików. Ceny hurtowne: agraiki „1“ za gros (obliczenie w dolarach) 0.16 dol., „2“, „18“, „3“, 21. Zatrząski 18 i 22. Igły maszynowe 1.40 i 1.50. Guziki kokosowe, za garnitur krajowych 2.60—2.80,

zagranicznych 2.10—2.40 (taniej od krajowych), bakaliowe 1.75—1.90, batystowe „16“ 20 i 22; pozostałe numery o 5 drożej za każdy wyższy numer.

KREDYTY DYSKONTOWE BANKU POLSKIEGO. Z ogólnej sumy kredytów, udzielonych w marcu przez Bank Polski, 42.9% stanowiły kredyty redyskontowane dla instytucji kredytowych, 38.2% kredyty dla przemysłu, 16.3% kredyty dla rolnictwa, 2.6% kredyty dla spółdzielni spożywczych i handlu. Suma kredytów wykazystanych wynosiła w dniu 31 marca b. r. 306.6 mil. złotych, gdy w dniu 28 lutego b. r. tytułu 286.2, a więc powiększyła się w ciągu marca o 7.1%. Weksli, platnych w marcu b. r., było na sumę 4.7 mil. złotych, z czego dopuszczono do protestu weksli na sumę 4.7 mil. złotych, a więc odsetek weksli protestowanych stanowił 3.4%, gdy w lutym 4.3%, a w styczniu 5.2%. Widzimy więc pod tym względem znaczną poprawę. Biorąc pod uwagę tylko większe oddziały, w których suma platnych w marcu weksli przekroczyła dwa miliony złotych, najwięcej weksli zaprotestowano w Łodzi — na 106 milionów złotych platnych weksli zaprotestowano 0.3 mil. złotych, czyli 7.6%, natomiast w Krakowie na 7.5 mil. złotych zaprotestowano 0.1 mil. złotych, czyli 1.4% zaledwie.

OBRODY KOMITETU EKONOMICZNEGO RADY MINISTRÓW. W sobotę, 9 maja, odbyło się w ministerstwie skarbu posiedzenie komitetu ekonomicznego Rady ministrów, na którym rozpatrywano między innymi całokształt spraw gospodarczych polsko-gdańskich w związku z obecną sytuacją polityczną. Podjęto szereg uchwał. Omawianą była również głośna sprawa umowy polsko-gdańskiej w sprawie podwójnego opodatkowania obywateli obu stron. Umowa powyższa, o której fatalnym zredagowaniu w języku polskim donoszone, nina została dotychczas przedłożoną Sejmowi do zatwierdzenia. Sprawa ta ma być narazie wkrótce definitywnie załatwiana.

ULATWIENIA KREDYTOWE DLA EKSPORTU. Bank Polski postanowił przyjmować do dyskonta również dewizy z terminem płatności dłuższym, niż 3 miesiące, nie dłuższym jednak, niż 6 miesięcy. Stanowi to poważne ułatwienie dla eksporterów, którzy mogą sprzedawać na kredyt 6-miesięczny. Dotychczas weksle z terminem płatności ponad 3 miesiące nie mogły być dyskontowane, lecz najwyżej lombardowane. Eksport otrzymywał pod zastaw dewizy 6-miesięcznej kredyt otwarty na 3 miesiące, oprocentowany na 10% w stosunku rocznym, a po upływie 3 miesięcy dewiza była dyskontowana według tej stopy procentowej, uzależnionej od oficjalnej stopy dyskontowej kraju, w którego walucie weksel był wysta-

Petrofa Piana tylko Raba nast., 3 Kraków, św. Anny 3

wiony. Obecnie eksporter będzie mógł otrzymać dewizy 6-miesięczne od razu dyskontować i będzie płacił procent według stopy o 1% wyższej od stopy normalnej w kraju waluty, w której weksel jest wystawiony, o ile weksel akceptowany jest również w tym kraju, o 2% zaś wyżej, o ile akceptowany jest w innym kraju. A więc weksel, opiewający na dolary, akceptowany w Ameryce, będzie dyskontowany według stopy 4½%, akceptowany zaś n. p. w Niemczech według stopy 5½%.

CO MOŻEMY EKSPORTOWAĆ DO FRANCJI? Według otrzymanych przez centralę Związku kupców informacji, do Francji mogą być eksportowane następujące artykuły: drzewo, mączka ziemniaczana, jaja, len w stanie niewyroblonym, ziemniaki, nasiona buraków cukrowych, smoła, parafina, skóry surowe, szeczcina, chmiel, żółtina, wyroby z drewna, wyroby skórzanego i produkty, otrzymywane przy destylacji ropy naftowej, groch, fasola, koniżyna biała i czerwona, rośliny lekarskie. Firmy, pragnące eksportować do Francji wymienione artykuły, zechcą podać dokładną nazwę, adres firmy, oraz spis towarów do kancelarii Związku w godzinach urzędowych.

OWPROWADZENIE NOWYCH CEL PRYZWOZOWYCH W ANGLIJI. Komisja ochrony przemysłu wystosowała interpelację do ministra finansów w sprawie rozpatrzenia nowych stawek celnych, przewidzianych dla, wynoszące 33% ad valorem. Minister handlu odpowiedział w imieniu rządu, że kwestia powyższa nie została jeszcze rozpatrzona. Jak wiadomo, przemysł rękawiczniczy, oraz wyrobów jedwabnych i skórzaných wyraża obawy, że wówz zagranicznych artykułów jedwabnych i rękawiczek wzmoże się znacznie skutkiem niewprowadzenia powyższych stawek celnych.

Odpowiedzialny redaktor:

MICHAŁ KONOPINSKI.

Koncern sprzedaży wielkich austr. i czeskich fabryk tekstylnych (towarów bawełnianych) poszukuje dobrego wprowadzającego wśród klientel hurtu i detalu 1048

zastępców na Polskę

Oferty możliwe w języku niemieckim z podaniem referencyj pod „Erste Krafft 25504“, pod adresem: Annoncen-Expedition P. Siljan, Wien I., Schuelerstrasse 21.

Główny materaco, ka- nąpki do rozkładania, po- lica na raty M. Barucha, Florjańska 16. 950
Wszystkich, którzy wie- dzą o miejscu pobytu Antoniego Gołębskiego, uro- dzonego w roku 1890, syna Leona i Elżony z Batorskich małżonków Gołębskich, osta- tnio zamieszkałego w Piotrkowie, uprasza się o nade- ślanie informacji do Kolegium Wileńskiego Ewangelicko- Reformowanego w Wilnie. 1045
Zażądajcie wszędzie NOWEJ REFORMY

MEBLE NA RATY

po znacznej zniżonych cenach. Maszynny mebel i zakład tapicarski S. FRISCH, Kraków, ul. Stolarska L. 13 (w podwórku). 1043

Elektr. Lampy i Abażury

Wytwórnia Inż. A. Jastrzębski Sławkowska 30. Telefon 2048. Ilustrowany cennik za nadesłaniem 60 gr. Dla urzędników państwowych i prywatnych na 6-miesięczne spłaty. 1054

HALA LICYTACYJNA

Sądu Powiatowego cywilnego w Krakowie, ul. św. Jana 22. We środę dnia 13 maja 1925 r. i w dniu następnym o godzinie 9 tej rano będą sprzedane: Kasa ogniowatwa, maszyna do pisania (Mercedes), biurka, meble precjowe, zegarki, sprzęty biurowe, nici i różne przedmioty, ozdoby oraz bielizna męska używana. Kraków, dnia 11 maja 1925 r. Blizsze szczegóły na tablicy przed halą umieszczone.

Bad KUDOWA

Najstarsze uzdrowisko na Śląsku dla chorych na serce. Również doskonałe skutki leczenia przy chorobach tętnicy krwi, nerwów, nos, kobiecych i reumatyzmu. Najślimiej zdroj żelazisto-arsenowy w Niemczech. Naturalne kąpiele kwaso-węgłane, mineralne i błotne. Prospekty otrzymywać można w biurach podróży i zarządzie uzdrowiska. Uzdrowisko czynne cały rok. 747

Przewodnik handlowy i informacyjny po Krakowie

Wymienione firmy polecamy naszym Czytelnikom.

Advertisement grid containing: Rozkład jazdy pociągów osobowych (train schedule table), Naczynia (tableware), Radio (radios), Witraże (stained glass), Parasoie (umbrellas), Ryby i drób (fish and poultry), Perfumerye (perfumes), Witold Theobald (perfumes), Pojazdy (vehicles), Porcelana (porcelain), Skład płócien (textile store), Kupujcie (buy), Białozna (white fabric), Gramofony (gramophones), Kapelusze (hats), Księgarnie (bookstores), Lekiery (pharmacies), and various other business listings.